

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Vi förändrar arbetsmarknaden

Europeiska socialfonden

Stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling.

Utlysning för Östra Mellansverige - Förstudieprojekt inom mål 2.1

Nu kan ni söka stöd inom programområde 2, öka övergångarna till arbete.

Mål 2.1. "Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden."

Svenska ESF-rådet avsätter 4 miljoner kronor till projekt som ska bedrivas i Östra Mellansverige (Södermanland-, Uppsala-, Västmanland-, Örebro-, och/eller Östergötlands län). Det utlysta beloppet är preliminärt och har prognoserats utifrån i dagsläget kända förutsättningar. Svenska ESF-rådet förbehåller sig rätten att justera det utlysta beloppet innan beslutstillfället under förutsättning att tillgängliga fondmedel förändras.

Projekt i denna utlysning kräver ingen medfinansiering.

Förstudierna inom denna utlysning syftar till att skapa väl underbyggda projektansökningar till den kommande programperioden 2021–2027. Förstudierna finansieras med en klumpsumma om högst 400 000 kronor i ESF-stöd. Utbetalning av klumpsumman sker efter att en godkänd slutrapport har inkommit. Det är inte möjligt att upphandla hela förstudien.

Utlysningen vänder sig till offentlig sektor, ideella sektorn samt bransch- och medlemsorganisationer som inom sina respektive verksamheter kan bidra till att i förlängningen stärka etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning.

Maximal projektlängd i utlysningen är 9 månader. Projekten kan starta tidigast den 1 februari 2021 och senast 1 maj 2021. Svenska ESF-rådet kan i ett senare skede fatta beslut om andra förutsättningar, såsom förlängning av projekttiden.

Utlysningen öppnar den 3 september 2020 och stänger kl. 16.00 torsdagen den 15 oktober 2020.

Observera! Innan ni börjar skriva er ansökan ska ni i ett så tidigt skede som möjligt kontakta en samordnare på ESF-rådet i Östra Mellansverige. Detta dels för att stämma av att er projekttid är i linje med utlysningen, dels för att ESF-rådet därigenom kan erbjuda och möjliggöra stöd med er ansökan redan under ansökningsförfarandet.

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Bakgrund

Det svenska operativa programmet för Socialfonden 2014-2020 genomförs som en del av Europa 2020-strategin, det vill säga EU:s strategi för smart, inkluderande och hållbar tillväxt. Fondmedlen ska användas till att förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken och bidra till Europa 2020-strategins uppfyllande. Det svenska operativa programmet för Socialfonden genomförs i åtta regioner, var och en av dessa har egna regionala handlingsplaner.

Nuvarande programperiod börjar närma sig sitt slut och utvecklingsarbetet inför kommande programperiod har inletts. Denna utlysning, med inriktning på förstudieprojekt inför övergång till ESF+ 2021–2027, är en del i detta utvecklingsarbete.

Den 1 april 2020 överlämnade Svenska ESF-rådet ett förslag om nytt Socialfondsprogram, ESF+, för perioden 2021–2027 till Arbetsmarknadsdepartementet. Regelverk och programförslag för ESF+ är under förhandling. Programförslaget bygger på "Bakgrund till framtiden", en omvärldsanalys för nya programperioden ESF+, och ska bidra till att stärka den nationella arbetsmarknadspolitiken och individens ställning på arbetsmarknaden samt ge stöd till kompetensutveckling och kompetensväxling.

Programmet för ESF+ är utformat med ambitionen att kunna hantera påtagliga förändringar i ekonomi och på arbetsmarknaden. Nytt är att programförslaget utgår från fem tematiska målområden där behoven är som störst, snarare än fast definierade målgrupper. Det finns möjlighet till sociala innovationer och nyskapande sociala projekt.

De fem tematiska målområdena är:

- Ekonomisk utsatthet
- Etablering på arbetsmarknaden
- Återinträde på arbetsmarknaden
- Instabil ställning på arbetsmarknaden
- Stabil ställning på arbetsmarknaden

Mer information om det förslagna programmet finner ni i [Bakgrund till Framtiden - en omvärldsanalys för ESF+ perioden 2021-2027](#).

Omvärldsanalysen behandlar framtida utmaningar på en arbetsmarknad i konstant förändring som kan härledas från ny teknik, klimatomställning och förändrad demografi. Arbetslösheten är fortfarande hög inom vissa grupper och arbetskraften saknar alltför ofta den kompetens som arbetsgivarna efterfrågar. Diskriminering och könssegregerad arbetsmarknad utgör även hinder för en väl fungerande arbetsmarknad. Utifrån omvärldsanalysen har fem tematiska målområdena valts ut, som pekar ut utmaningar och behov där insatser med stöd av ESF+ kan göra skillnad. Det handlar bland annat om utbildning och stärkande insatser för individer, validering, livslångt lärande, omställning, hållbart arbetsliv och arbete för jämställdhet, tillgänglighet och inkludering.

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Utmaningar

I arbetsmarknadspolitiken är arbete den viktigaste förutsättningen för egen försörjning och etablering i samhället. Hög sysselsättning är också grunden för den gemensamma välfärden. Sverige har den högsta sysselsättningsgraden på över 25 år, och den absoluta fattigdomen har minskat till att vara lägst inom EU.

Trots utvecklingen finns det stora problem på arbetsmarknaden och socialt. Den relativa fattigdomen har ökat något under de senaste tio åren. Inkomstskillnaderna mellan de med högst respektive lägst inkomster har ökat samtidigt som realinkomsterna ökat i samtliga grupper. Bostadssituationen, födelseland och funktionsnedsättning är exempel på faktorer som interagerar i det som gör att individer hamnar i ekonomisk utsatthet. Arbetslösheten är fortfarande hög inom vissa grupper och arbetskraften alltför ofta saknar den kompetens som arbetsgivarna efterfrågar. Tre av fyra som återfinns som arbetssökande har antingen högst förgymnasial utbildning, funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, är utomeuropeiskt födda och/eller befinner sig i åldersgruppen äldre. Bland individer som tolv månader efter att de blivit arbetslösa fortfarande inte erhållit ett arbete, finns dessa riskfaktorer hos nio av tio.

Etableringen på arbetsmarknaden går förhållandevis snabbt för många unga, medan det tar längre tid för andra. Etableringsåldern har höjts över tid från runt 20 år under 1980-talet, medan den nu ligger runt 29 år. Under 2018 uppskattades att cirka 130 000 unga i åldern 15–29 år varken arbetar eller studerar. Andelen unga med funktionsnedsättning som är utanför studier eller arbete är nästan dubbelt så stor jämfört med övriga unga i åldern 16–24 år. För gruppen utrikes födda har etableringen på arbetsmarknaden ökat över tid. Statistik visar att drygt 45 procent förvärvsarbetade efter fem år av de som kom till Sverige 2013. Motsvarande siffra för de som kom 2009 var knappt 25 procent. Skillnaden mellan utrikes födda kvinnor och män är dock fortsatt stor. Andelen utrikes födda män som får arbete är till exempel mycket högre jämfört med motsvarande för andelen kvinnor.

Cirka en tredjedel bland eleverna i gymnasieskolan fullföljer inte sina studier på utsatt tid. Andelen obehöriga till nationella program drivs främst av den stora andelen unga nyanlända som kommit till Sverige i sen skolålder och därför inte har hunnit med grundskolestudierna. Dessutom har skillnader i resultat mellan skolor ökat över tid där sociala faktorer har betydelse för resultaten.

Det finns olika faktorer som i nuläget skapar osäkerhet inför ett kommande genomförande av socialfonden 2021–2027. En faktor är omställningen av arbetsmarknadspolitiken, vilket är ett pågående arbete som ännu inte är fullt ut implementerat, men som troligen kommer påverka hur och i vilken kontext socialfonden kommer att genomföras. En annan ytterst aktuell fråga är den pågående pandemin som på många sätt påverkar vårt samhälle, vår ekonomi och vår arbetsmarknad. Det är svårt att dra säkra slutsatser kring dessa områden, men ett rimligt antagande är att behovet av insatser genom Socialfonden kommer vara stort och att det dessutom kommer finnas tydliga behov av samverkan för att ta ett grepp om framtida utmaningar och osäkerhet kring arbetsmarknaden i Östra Mellansverige. Här kan Socialfondsprogrammet 2021–2027 utgöra ett verktyg.

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Samverkan

Samverkan mellan relevanta aktörer, inom den offentliga, privata och ideella sektorn, har visat sig vara en grundförutsättning för att nå fram till fungerade lösningar när det gäller att stärka kvinnors och mäns ställning på arbetsmarknaden. I förstudierna uppmanar Svenska ESF-rådet till en samverkan kring problemområdet. Regional samverkan inom Östra Mellansverige uppmanas.

Utlisningens syfte

Syftet med utlysningen är att skapa en övergång mellan pågående programperiod och nästkommande genom att erbjuda möjlighet till förstudier som ska utgöras av omvärldsanalyser, mobilisering av samverkansaktörer och utveckling av projektidéer för framtida ansökningar.

Utlisningen riktar sig till förstudier utan direkta deltagare. Dock uppmanas att tänkta deltagare i kommande satsningar på olika sätt involveras i förstudien.

För att projektet ska bidra till utlysningens syfte/mål är det en förutsättning att de horisontella principerna jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering genomgående används som drivkrafter och strategiska verktyg.

Detta finns beskrivet i det [Nationella Socialfondsprogrammet](#)

Förväntade resultat och effekter av förstudieprojekten

Det övergripande förväntade resultatet är att satsningar inom denna utlysning ska bidra till att skapa förstudier som kan utgöra underlag inför framtida utlysningar i nästa programperiod.

Förväntade resultat under projektiden:

I denna utlysning berörs tre av de fem tematiska områden. Dessa är:

- Ekonomisk utsatthet
- Etablering på arbetsmarknaden
- Återinträde på arbetsmarknaden

Förstudieprojektet ska resultera i en slutrapport. Följande ska ingå i slutrapporten:

1. En problem- och behovsanalys inom ett sakområde med koppling till något/några av de ovanstående **tematiska målområdena**. Förstudien ska innehålla en väl genomarbetad analys av orsakerna till problemen som även innefattar analyser utifrån perspektiven jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.
2. En eventuell intressentanalys som utgår från problemområdet med koppling till något/några av de ovanstående tematiska målområdena, i syfte att identifiera och/eller mobilisera relevanta aktörer.

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

3. Beskrivning av samverkansparter och hur samverkansformen kan komma att se ut för ett framtida genomförandeprojekt.
4. Identifiering av metoder och/eller arbetssätt som, utifrån problem- och behovsanalysen, är nödvändiga för att personer ska kunna etablera sig eller återinträda på arbetsmarknaden.
5. Underlag som ligger till grund för slutrapporten, så som enkäter, intervjumaterial, resultat av fokusgrupp, kartläggning av processer, kartläggning av kompetens, plan för strategisk påverkan, rapport från studiebesök samt andra rapporter ska redovisas som bilagor.

Förstudieprojektet kan ha deltagare i form av pilotgrupper. Utbetalning av stöd förutsätter att Svenska ESF-rådet har bedömt slutrapporten som godkänd.

På längre sikt vill ESF-rådet nå följande effekter med utlysningen:

- Väl genomförda dokumenterade förstudier som kan utgöra underlag för framtida utlysningar inom ESF+.
- Att förstudieprojektet strävar efter att i förlängningen skapa en förbättrad arbetsmarknadssituation för kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden.

Integrerat arbete med jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering vilka också benämns horisontella principer

Hållbar utveckling genom horisontella principer

De horisontella principerna om jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering har en dubbel funktion. Principerna ska dels bidra till en breddad syn på kompetens hos arbetsgivare och främjandeaktörer, dels fungerar de som krav på genomförandet av projekten i syfte att säkerställa att vissa grupper inte exkluderas.

Att arbeta med jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering inom Europeiska socialfonden är skallkrav, vilket betyder att samtliga perspektiv ska vara integrerade i allt arbete i projektens genomförande.

För att ansökan ska kunna godkännas krävs att det finns en analys som beskriver följande delar:

- Belyser skillnader mellan kvinnor och mäns situation och orsaker.
- Belyser hinder som personer med olika funktionsnedsättningar ställs inför.
- Belyser grunder för diskriminering som kan utgöra hinder för individer.

Viktiga länkar

[Standarden för jämställdhetsintegrering](#)

[Svenska ESF-rådets standard för tillgänglighetsintegrering](#)

[En guide för att främja lika rättigheter och möjligheter](#)

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Kontakta Svenska ESF-rådet Östra Mellansverige för mer information, <https://www.esf.se/Min-region/Ostra-Mellansverige/Kontakt/>

Beskrivning av projektägare

Utlysningen vänder sig till offentlig och ideell sektor samt bransch- och medlemsorganisationer som inom sina respektive verksamheter kan bidra till att stärka etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning. Den/de organisationer som tar fram förstudien ska ha för avsikt att äga eller medverka i framtida socialfundsprojekt.

Projektgenomförande

I normala fall delas projektgenomförandet in i tre olika faser: Analys- och planeringsfas, Genomförandefas och Avslutsfas. När det gäller förstudieprojekt finns inte de tre faserna utan förstudien genomförs under en sammanhållen niomånadersperiod.

Det finns några frågor som inte är aktuella för förstudieprojekt och som därför kan bortses från i projektrummet där ansökan görs. Det avser de frågor som handlar om

- utvärdering
- lista över organisationer där kompetensutveckling ska bedrivas
- Europeiska Regionalfonden

Projektet förväntas delta i en spridnings- eller mobiliseringsaktivitet efter projektslutet som arrangeras av Svenska ESF-rådet i Östra Mellansverige.

Transnationellt arbete

Förstudier i denna utlysning kan arbeta transnationellt, det vill säga ha gränsöverskridande aktiviteter tillsammans med aktörer från andra länder, då primärt andra EU-länder. Målsättningen med transnationellt samarbete är att överföra kunskande och god praxis mellan projekt, regioner och medlemsstater. Ett projektgenomförande som rymmer transnationellt samarbete och kunskapsutbyte mellan aktörer i olika EU-länder förväntas ge ömsesidig nytta och mervärde.

I denna utlysning avser det transnationella arbetet, personal och övriga samverkansparter samt deltagare som är involverade i projektgenomförandet.

Beskriv det mervärde de transnationella aktiviteterna ger i ert projekt.

Socialfondens nationella urvalskriterier

För att kunna välja ut projekten med de bästa förutsättningarna att uppfylla Socialfundsprogrammets nationella mål använder vi oss av följande prioriterande kriterier:

- Projektet ska bidra till utlysningens och programmets mål och förväntade resultat. Ansökan ska även beskriva hur projektet utgått från målgruppens och aktörernas behov i sin problemformulering

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

- Projekt som direkt eller indirekt bidrar till att bryta könsstereotypa mönster på arbetsmarknaden eller motverkar demografiska obalanser bör prioriteras
- Det ska finnas relevant kapacitet och kompetens hos projektorganisationen
- Projektet ska uppfylla kraven som ställs vid ansökningstillfället gällande de horisontella principerna. Dessa måste redogöras i ansökan. För jämställdhet ska även standarden för jämställdhetsintegrering följas
- Projektet ska grunda sig i en problem- och behovsanalys
- Projektet ska vara väl förankrat och ha säkrat ägarskap och utpekade mottagare för resultat
- Projektet och dess resultat ska vara kostnadseffektiva

Ansökan

Utllysningen

Utllysningen öppnar den 3 september 2020 och stänger kl. 16.00 den 15 oktober 2020. Ansökan görs i Projektrummet på www.esf.se.

Observera att ansökningar som kommer in senare än kl. 16.00 den 15 oktober 2020 inte kommer att behandlas.

Krav för godkänd ansökan

För att ansökan ska kunna bedömas som godkänd krävs att följande delar finns beskrivna:

- Hur förstudien avser att bidra till genomförandet av det kommande socialfondsprogrammet ESF+
- En problemformulering
- Vilket eller vilka tematiska områden i programförslaget förstudien riktar sig till
- På vilket sätt relevant kompetens och kapacitet för att genomföra förstudien säkerställs
- Hur förstudien har förankrats inom organisationen, vilka samverkansparter som är aktuella och hur ni tillsammans ska arbeta mot förstudiens förväntade resultat
- En tidsplan för genomförandet av förstudien
- Hur förstudiens resultat, metodarbete och lärdomar ska tillvaratas både av projektägare och samverkansparter
- Hur de horisontella principerna; jämställdhets-, tillgänglighets- och icke-diskrimineringsperspektiv ska integreras i förstudien.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Projektperiod

Maximal projektlängd i utlysningen är 9 månader. Projekten kan starta tidigast den 1 februari 2021 och senast 1 maj 2021. Projekten ska avslutas senast den 31 januari 2022. Svenska ESF-rådet kan i ett senare skede fatta särskilt beslut om andra förutsättningar, såsom förlängning av projekttiden.

Budget

Utlysningen avser förstudier som ersätts genom klumpsumma maximalt sökt stödbelopp är 400 000 kr.

Ansökan om stöd ska kompletteras med ESF-rådets projektbudgetmall där kostnaden för personal samt övriga kostnader specificeras. På personalkostnader tillkommer 15 % i indirekta kostnader. Det är "Projektmall klumpsummeprojekt – förstudier" som ska bifogas ansökan. De schabloner och enhetskostnader som Svenska ESF-rådet publicerar är tvingande.

I budgetmallen ingår en upphandlingsplan där det ska framgå vilka inköp som planeras inom ramen för projektet. Här hittar du [mallen](#).

Den summa som i budgetmallen genereras på raden "Kostnader socialfonden – Förstudie" läggs i Projekttrummet in under kostnadsslaget Externa tjänster.

Eftersom det avser en förstudie ska den stödsökande vara restriktiv med köp av utrustning och material. Förstudien ska inte användas för bestående inköp. Det är inte möjligt att upphandla hela förstudien.

Under beredning av ansökan om stöd gör Svenska ESF-rådet en resursbedömning och därefter kommer klumpsummebeloppet att fastställas.

Utbetalning av klumpsumman sker efter att en godkänd slutrapport har inkommit. Slutrapporten ska uppfylla de krav som framgår av denna utlysning samt de krav som kommer att fastställas i beslutet om stöd.

Inkommer ingen godkänd slutrapport kommer inget stöd att utbetalas. Inga delutbetalningar är möjliga. Förskott kan beviljas utifrån befintligt regelverk – läs mer om förskott [här](#).

Ingen medfinansiering krävs.

Statsstöd

Ekonomiskt stöd från Europeiska socialfonden omfattas av EU:s regler om statsstöd. Statsstödsreglerna ska garantera att EU:s inre marknad fungerar, dvs. att det finns gemensamma regler för konkurrens, offentlig upphandling och statsstöd.

Möjligheterna att lämna ekonomiskt stöd till företag regleras och bedöms enligt gällande fördrag och förordningar. Som företag betraktas samtliga enheter som bedriver ekonomisk verksamhet oavsett juridisk form.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2020-09-03

Diarienummer
2020/00544

Det är viktigt att du som stödmottagare beaktar [regelverket för statligt stöd](#) då reglerna innebär att det finns en högsta tillåtna stödnivå.

Kostnadseffektivitet och lagen om offentlig upphandling (LOU)

Samtliga stödsökande ska vid köp av varor och tjänster verka för att kostnadseffektivitet uppnås. Stödsökande som är upphandlande enheter enligt LOU ska även tillämpa denna lag inom projektverksamheten.

Stödsökande i den ideella och privata sektorn är normalt inte berörda av LOU. Här krävs istället att projektet kan visa att man har agerat kostnadseffektivt, vilket innebär att köp av varor och tjänster ska utsättas för konkurrens och att principerna om likvärdighet, icke diskriminering, öppenhet, ömsesidigt godkännande samt proportionalitet beaktas så att kostnadseffektivitet uppnås.

Ansökan med budget görs i Projektrummet på www.esf.se. Även bilagor läggs in i Projektrummet.

Observera, alla bilagor ska inkomma tillsammans med ansökan senast torsdagen den 15 oktober 2020 kl. 16:00 förutom underskrivet bekräftelsebrev/missiv som kan inkomma efter att utlysningen stängts.

- Underskrivet bekräftelsebrev/missiv
- Specificerad budget i mallen "Projektmall klumpsummeprojekt – förstudier".
Här hittar du [mallen](#)
- Tids- och aktivitetsplan
- Preliminär inköps- och upphandlingsplan (en del av ovanstående budgetmall i excel)
- Inköpspolicy (gäller offentliga aktörer)
- Er egen policy gällande upphandlingar

Observera: Innan ni börjar skriva er ansökan ska ni i ett så tidigt skede som möjligt kontakta en samordnare på ESF-rådet i Östra Mellansverige. Detta dels för att stämma av att er projekttid är i linje med utlysningen, dels för att ESF-rådet därigenom kan erbjuda och möjliggöra stöd med er ansökan redan under ansökningsförfarandet.